

**CZY FAKTYCZNIE
LUDNOŚĆ EUROPY
STARZEJE SIĘ?**

**BLANDYNA
ZAJDLER**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej kl. VI

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Miterka
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Czy faktycznie ludność Europy starzeje się?

Cel ogólny

Pokazanie, jak czytać i interpretować informacje statystyczne.

Cele szczegółowe

O. odczytuje i wskazuje na mapie obszary Europy o dużej gęstości zaludnienia;

- wyjaśnia, jak rozumie pojęcie starzenia się ludności;
- opisuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw Europy.

Metody/Techniki/Formy pracy

Lekcja ćwiczeniowa z mapą, ranking trójkątny i diamentowy oraz praca w grupie.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, atlas geograficzny, dane statystyczne, wykresy.

Opis przebiegu lekcji

1. Faza wstępna

N. omawia z uczniami zasady pracy na lekcji, przydziela pracę w grupach 2-osobowych.

U. pracują w grupach i określają, jak rozumieją termin: starzenie się ludności.

Później następuje dyskusja, podczas której zostają wyjaśnione pojęcia.

N. informuje grupy, że mają przygotować informacje o rozmieszczeniu ludności.

2. Faza wykonawcza

N. wyjaśnia, że podczas pracy w grupach z informacjami statystycznymi, uczniowie mają wybrać takie informacje, które dotyczą starzenia się ludności Europy (5 minut).

U. omawiają i wskazują dane liczbowe.

N. dzieli klasę na 4-osobowe grupy, rozdaje im zadania na przemian: grupa

I – przyczyny, grupa II – skutki starzenia się społeczeństw Europy. Prosi uczniów o odszukanie informacji i wykonanie w grupie rankingu trójkątnego (10 minut).

U. pracują w grupach.

N. prosi uczniów o utworzenie nowej grupy (połączenie grupy przyczyn ze skutkami) i prosi, aby przedyskutowali swoje rankingi (5 minut).

N. omawia ranking diamentowy, wykonany przez każdą z grup. Nauczyciel podsumowuje pracę grup.

3. Faza podsumowująca

N. prosi uczniów o wyjaśnienie, czy mapa gęstości zaludnienia pokrywa się z informacjami o starzejącym się społeczeństwie. Ocenia uczniów, udziela pochwał

klasie za aktywność i pomysłowość przy wykonywaniu zadań (mogą to być punkty lub ocena opisowa w zależności od ustalonego w szkole sposobu oceniania).

Komentarz metodyczny

Korzystając z map w atlasie, uczeń opisuje rozmieszczenie ludności. Na podstawie danych statystycznych nauczyciel wyjaśnia główne przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw, np. Europy.

Ważne

Grupa mająca przygotować informacje o rozmieszczeniu ludności to grupa o obniżonych wymaganiach. Należy przygotować aktualne dane statystyczne do ich interpretacji lub jeśli uczniowie sprawnie odnaleźli się w zadaniu, to wskazać tylko, jakich informacji szukamy i uczniowie sami ostatecznie odnajdują je w Internecie. Nauczyciel objaśnia, jak czytać i interpretować informacje statystyczne. Zapisy w rankingu diamentowym powinny być napisane dużymi literami, najlepiej jaskrawym kolorem, do przeczytania dla wszystkich uczniów. W górnej części rankingu uczniowie wpisują dane, wskazujące na pozytywne informacje dotyczące starzenia się mieszkańców Europy, a w dolnej części negatywne informacje statystyczne informujące o starzeniu się mieszkańców Europy. Uczniów pracujących w grupie ze SPE warto kontrolować i delikatnie sugerować, na co powinni zwrócić uwagę.

Uczniowie ze SPE realizują wymagania z Pp.:

Korzystanie z map, wykresów, diagramów, danych statystycznych.

Kompetencje

Matematyczne i z zakresu nauk przyrodniczych oraz przedsiębiorczości, a także społeczne, językowe, cyfrowe.